

Werkvoorzieningschap Tomingroep

Accountantsverslag aan het algemeen bestuur, over de controle 2022

12 april 2023

Contact

Bij vragen met betrekking tot dit verslag kunt u contact opnemen met onderstaande personen:

Arjan Schutgens

Partner
Deloitte Accountants B.V.
Tel: +31 (0)6 1201 1605
aschutgens@deloitte.nl

Marvin de Ronde

Senior manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: +31 (0)6 1312 1168
mderonde@deloitte.nl

Lisa Groot

Junior manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: +31 (0)6 1324 3754
lgroot@deloitte.nl

Aan de directie en aan het dagelijks en het algemeen bestuur van
Werkvoorzieningschap Tomingroep
T.a.v. de heer I. Korte
Postbus 194
1200 AD HILVERSUM

Datum: 12 april 2023
Kenmerk: 23049938DE/LK

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd van Werkvoorzieningschap Tomingroep (hierna: Tomingroep) over het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2022. Deze controle is uitgevoerd overeenkomstig onze schriftelijke opdrachtbevestiging. De jaarrekening 2022 is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over deze jaarrekening. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze controle en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor dit oordeel.

In dit accountantsverslag geven wij de belangrijkste aangelegenheden weer met betrekking tot deze jaarrekening en onze controle. Onze bevindingen hierbij doen geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening 2022. Wij hebben een concept van dit verslag besproken tijdens de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2023. Het accountantsverslag heeft een vertrouwelijk karakter en is alleen voor u bestemd. Wij maken u er derhalve op attent dat dit verslag niet zonder onze toestemming geheel of gedeeltelijk aan derden ter beschikking mag worden gesteld.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en danken de medewerkers van Tomingroep voor de open en constructieve samenwerking tijdens het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden en bij de totstandkoming van deze rapportage.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

d/s. A.J. Schutgens RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
Auditmethodologie	5
Financiële positie	7
Bevindingen en verslaggeving	9
Interne beheersing	13
Overige onderwerpen	15
Bijlagen	18

Management-samenvatting

- Wij zijn van mening dat de jaarrekening 2022 van Tomingroep de omvang en samenstelling van het eigen vermogen per jaareinde 2022 en het resultaat over 2022 getrouw en rechtmatig weergeeft. Wij nemen daarbij in beschouwing dat de jaarrekening 2022 voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften (BBV). De grondslagen die Tomingroep in de jaarrekening 2022 heeft gehanteerd voor de waardering en de resultaatbepaling voldoen aan de geldende verslaggevingsvoorschriften en zijn consistent toegepast.
- Er is geen sprake van (begrotings)onrechtmatigheden met invloed op de strekking van de controleverklaring.
- De bezoldigingen over 2022 van Tomingroep zijn niet strijdig met de WNT en de jaarrekening 2022 van Tomingroep voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
- Er bestaan geen verschillen van inzicht met de directie over de gehanteerde grondslagen, de verslaggeving, of de uitkomsten van onze controlewerkzaamheden. In de bijlage zijn onzekerheden en/of niet-gecorrigeerde fouten in de jaarrekening opgenomen. In dit verband wijzen wij u erop dat de jaarrekening schattings-elementen bevat. Deze betreffen met name de waardering van de materiële vaste activa. Wij hebben de belangrijkste uitgangspunten en veronderstellingen beoordeeld die aan deze schattingen ten grondslag liggen. Wij achten deze schattingen, rekening houdend met de in de bijlage opgenomen schattingonzekerheden die hier inherent aan zijn, aanvaardbaar in relatie tot het beeld dat de jaarrekening als geheel dient te geven.
- Tijdens de controle van de jaarrekening 2022 zijn ons geen aanwijzingen voor fraude gebleken. Ook is ons geen fraude gemeld. Wij maken u er in dit verband op attent dat de accountantscontrole is gericht op het geven van een onafhankelijk oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening, en niet specifiek op het ontdekken van fraudes of onregelmatigheden bij Tomingroep.
- Het boekjaar 2022 is afgesloten met een resultaat van € 1,7 miljoen positief, ten opzichte van een begroot resultaat van nihil. Het positieve resultaat is ontstaan door een hoger dan verwachte WSW-subsidie. Door het dagelijks bestuur wordt voorgesteld om het resultaat te reserveren voor het opvangen van toekomstige verliezen. Naar verwachting zal de gevormde bestemmingsreserve reeds in 2023 moeten worden aangesproken, wegens de oplopende tekorten binnen Tomingroep B.V.
- In 2022 is de gemeente Weesp formeel uitgetreden, vanwege de fusie met de gemeente Amsterdam. Met de gemeente Weesp zijn afspraken gemaakt over de uittredingsvergoeding en over de toekomstige vergoedingen voor de WSW'ers die nog in dienst zijn bij Tomingroep. Tijdens de controle is specifiek aandacht besteed aan de diverse transacties die verband houden met de uittreding. Naar aanleiding van de controle heeft er een voor Tomingroep positieve bijstelling plaatsgevonden in de uittredingsvergoeding en zijn er diverse presentatietechnische correcties doorgevoerd.
- Het jaarrekeningproces van GR Tomingroep was zowel ten aanzien van het opstellen als wat betreft de controle van de jaarrekening intensiever dan vorig jaar. Het was het eerste jaarrekeningproces dat het nieuwe financiële team moest doorlopen, waarbij op onderdelen ook is gebleken dat niet alle historische kennis paraat was. De vervanging van de financiële systemen is daarnaast een proces wat nog in voorbereiding is. Een evaluatie van dit proces met het management zal nog plaatsvinden, in voorbereiding op de controle van Tomingroep B.V.

Audit- methodologie

Samenvatting controle 2022

Identificeren van veranderingen binnen de organisatie en haar omgeving

Aan alle veranderingen in de bedrijfsvoering, de financiële impact hiervan en het mogelijke effect op de continuïteit hebben wij in onze auditaanpak specifieke aandacht besteed.

Vaststellen materialiteit

Onze materialiteit is vastgesteld op € 230.000. De controle-tolerantie bedraagt € 184.000. De (niet-)gecorrigeerde bedragen groter dan € 11.500 hebben wij in bijlage 1 vermeld.

Wij hebben onze beoordeling herzien, rekening houdend met de meest recente management-prognoses, en zijn ervan overtuigd dat deze passend blijft (in combinatie met de materialiteit die voor elk onderdeel afzonderlijk is bepaald).

Scoping

Er worden geen significante wijzigingen opgemerkt in de reikwijdte van onze controle ten opzichte van ons auditplan voor de controle 2022.

Inschatten belangrijkste aandachtsgebieden

Wij hebben aandacht besteed aan de gebruikelijke fraude-risico's, alsmede aan andere belangrijke aandachtsgebieden, zoals:

- Verbeteringen in de interne beheersing.
- Uittreding gemeente Weesp.
- Onderhoudsvoorziening.
- Impact besluitvorming toekomstvisie Tominggroep.
- Doorbreken van de interne beheersing.
- Compliance met wet- en regelgeving.
- Eventuele significante gebeurtenissen of incidentele transacties.

Afronding, bevindingen en controleverklaring

In dit accountantsverslag rapporteren wij onze conclusies met betrekking tot de (significante) risico's en de belangrijkste aandachtsgebieden.

Wij zijn voornemens om de jaarrekening 2022 van Tominggroep van een goedkeurende controleverklaring te voorzien. Daarbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd.

Financiële positie

Financiële positie

1. Gerealiseerd resultaat

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een resultaat van € 1,7 miljoen positief, ten opzichte van een begroot resultaat van nihil. De verbetering in het resultaat is onder meer veroorzaakt door de verhoging van de rijkssubsidie van circa € 0,5 miljoen vanwege COVID-19. Tevens is het resultaat verbeterd door de sneller dan geprognosticeerde uitstroom binnen de WSW, die voor een verbetering van het subsidieresultaat heeft geleid. Deze uitstroom zorgt binnen Tomingroep B.V. voor een sneller krimpende bezetting, aangezien de uitstroom gemeten in arbeidscapaciteit niet volledig wordt opgevuld door de instroom op basis van de Participatiewet. Het zal dan ook in de toekomst een uitdaging worden om de bedrijfsactiviteiten op peil te houden.

De directie heeft, net als in 2021, voorgesteld om het positieve resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve, ter dekking van de tekorten van het Werkvoorzieningschap en/of Tomingroep B.V. Voor Tomingroep B.V. wordt verwacht dat de tekorten in 2023 verder zullen oplopen, mede als gevolg van de hoge inflatie en de oplopende personele kosten. Naar verwachting zal de bestemmingsreserve daardoor in 2023 moeten worden aangesproken. In het kader van de rechtmatigheid van een eventuele onttrekking aan de bestemmingsreserve merken wij op dat het noodzakelijk is om deze in het lopende boekjaar door het algemeen bestuur te laten accorderen.

2. Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen bedraagt € 7,3 miljoen, bestaand uit een algemene reserve van € 1,9 miljoen, een bestemmingsreserve ter dekking van de tekorten van het Werkvoorzieningschap en/of Tomingroep B.V. van € 3,7 miljoen, en een gerealiseerd resultaat van € 1,7 miljoen. Zoals hierboven vermeld, zal het eigen vermogen vermoedelijk in 2023 worden aangesproken om de tekorten van Tomingroep B.V. op te vangen. Vooralsnog bestaat er dan ook geen noodzaak om voor additionele bijdragen een beroep te doen op de deelnemende gemeenten. Wij merken op dat er in het kader van het beoordelen van de toereikendheid van het weerstandsvermogen rekening dient te worden gehouden met het feit dat er in de jaarrekening geen voorziening voor groot onderhoud is getroffen en dat de kosten als gevolg van het groot onderhoud daarom in de toekomst in de lopende exploitatie zullen moeten worden opgevangen.

Bevindingen en verslaggeving

Bevindingen en verslaggeving

Rechtmatigheid

Onderhoudsvoorziening
Uittreding gemeente Weesp
Waardering deelneming Tomingroep B.V.
Rijksbijdragen oude jaren
Monitoring balansposities

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022 hebben wij een controle uitgevoerd op de begrotingsrechtmatigheid. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt met het vaststellen van de begroting en via de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de lasten binnen de begroting blijven en dat het dagelijks bestuur belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het algemeen bestuur, zodat dit hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor het tijdig aan het algemeen bestuur melden van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het dagelijks bestuur inbreuk maakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in diens rechtmatigheidsoordeel. De kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Ze zijn in te delen in de categorieën die zijn genoemd in de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moeten wij kijken naar de lastenoverschrijdingen per programma. Bij Tomingroep is er geen sprake van separate programma's, zodat de begrotingsrechtmatigheid moet worden beoordeeld voor het totaal van de lasten, conform het overzicht van baten en lasten. In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling € 24.620.000 aan lasten begroot, tegenover € 23.194.000 aan werkelijke lasten in 2022. De werkelijke lasten liggen dus lager dan de begrote lasten. Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 24.620.000 begroot, tegenover € 24.943.000 aan werkelijke baten in 2022. In totaal gaat het dus om een hogere realisatie aan baten van € 323.000. Omdat de lasten lager zijn dan wat was begroot, is er geen sprake van een begrotingsoverschrijding.

Rechtmatigheid - overig

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geconcludeerd dat alle financieel relevante aspecten van de wetgeving en de verordeningen, zoals opgenomen in uw normenkader, door het dagelijks bestuur worden nageleefd. Bovendien zijn de baten en lasten over 2022 en de balansmutaties in 2022 tot stand gekomen in overeenstemming met de interne en externe wet- en regelgeving. De directie treft momenteel voorbereidingen voor het implementeren van de rechtmatigheidsverantwoording die het dagelijks bestuur in 2023 zal moeten afleggen. Wij hebben het dagelijks bestuur op 9 maart 2023 een toelichting gegeven bij de aankomende veranderingen en de daarvoor noodzakelijke voorbereidingen.

Bevindingen en verslaggeving

Rechtmatigheid
Onderhoudsvoorziening
Uittreding gemeente Weesp
Waardering deelneming
Tomingroep B.V.
Rijksbijdragen oude jaren
Monitoring balansposities

Onderhoudsvoorziening

Wegens het ontbreken van een volledig geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan is de voorziening voor groot onderhoud vrijgevallen ten gunste van het resultaat in de jaarrekening van 2020. In 2021 en 2022 heeft u de mogelijkheid onderzocht om weer een onderhoudsvoorziening te vormen, gebaseerd op een onderzoek van een deskundige. Omdat een dergelijk meerjarenonderhoudsplan nog gefinaliseerd moest worden, heeft u in de jaarrekening van 2022 geen voorziening voor groot onderhoud opgenomen. Wij hebben vernomen dat door de directie is besloten om, vanwege de administratieve lasten van een onderhoudsvoorziening, in de toekomst ook geen voorziening meer te treffen. Dit betekent dat de begrote onderhoudslasten ten laste van de exploitatie gebracht zullen worden of geïnvesteerd zullen worden (afhankelijk van de aard van het onderhoud). Bij het beoordelen van het weerstandsvermogen van Tomingroep dient er dan ook rekening mee te worden gehouden dat er geen voorziening is getroffen voor het onderhoud. Middels een bestemmingsreserve zou hier eventueel ook weerstandsvermogen voor gereserveerd kunnen worden.

Uittreding gemeente Weesp

Aan de hand van de gemaakte afspraken en de van toepassing zijnde verslaggevingsrichtlijnen heeft Tomingroep een standpunt ingenomen inzake de wijze waarop de uittredingsvergoeding is verwerkt in de jaarrekening van Tomingroep. Wij hebben kennisgenomen van de gemaakte afspraken en hebben het standpunt van Tomingroep getoetst. Naar aanleiding van de uitgevoerde controlewerkzaamheden is de afrekening met de gemeente Amsterdam in het voordeel van Tomingroep aangepast. Dit voordeel is verwerkt in de definitieve jaarrekening. Voorts zijn er naar aanleiding van onze controle diverse presentatietechnische correcties doorgevoerd. Er is geen sprake van resterende bevindingen ten aanzien van de wijze waarop de uittredingsvergoeding is verwerkt in de definitieve jaarrekening van Tomingroep.

Waardering deelneming Tomingroep B.V.

Conform het Besluit begroting en verantwoording is de deelneming Tomingroep B.V. in de jaarrekening van WVS Tomingroep gewaardeerd op kostprijs, namelijk op € 2,5 miljoen. Een lagere waardering vindt in beginsel pas plaats wanneer het eigen vermogen van Tomingroep B.V. afneemt tot een lager bedrag dan het voornoemde bedrag. Concreet gebeurt dit wanneer Tomingroep B.V. heeft ingeteerd op de overige reserves. Op grond van de meest recente maandrapportage neemt het eigen vermogen van Tomingroep B.V. in 2022 af tot circa € 10 miljoen. Gegeven de hoogte van het eigen vermogen is er momenteel geen aanleiding om de deelneming in de jaarrekening van WVS Tomingroep af te waarderen op basis van een duurzame waardevermindering. Voor 2023 zijn er enkele varianten van prognoses opgesteld en onderhanden, waarbij er ook een worstcase scenario is opgesteld, met een berekend tekort van bijna € 6 miljoen. In deze worst case scenario prognose is de mogelijke impact van cao-stijgingen nog niet volledig betrokken. Bij een dergelijk verlies wordt het grootste deel van de in de BV beschikbare reserves in 2023 benut, zodat additionele bijdragen vanuit WVS Tomingroep op korte termijn nodig zullen zijn. Wij hebben vernomen dat de besluitvorming over de aanvullende bijdragen in voorbereiding is. Wij adviseren om in deze besluitvorming een gewenst niveau te bepalen wat aan weerstandsvermogen in Tomingroep B.V. zelf aan gehouden moet worden, zodat objectief bepaald kan worden wanneer bijstorting plaats dient te worden. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een minimaal noodzakelijke solvabiliteitsratio.

Bevindingen en verslaggeving

Rechtmatigheid
Onderhoudsvoorziening
Uittreding gemeente Weesp
Waardering deelneming Tominggroep B.V.
Rijksbijdragen oude jaren
Monitoring balansposities

Rijksbijdragen oude jaren

Jaarlijks legt Tominggroep via de jaarrekening verantwoording af over de realisatie van het aantal gerealiseerde WSW werkplekken, deze realisatie is door ons betrokken in onze controle. Realisatie vormt na afloop van het boekjaar de basis voor de afrekening van de subsidie met de deelnemende gemeenten. Wij constateren dat er in enkele gevallen nog posities uit oude jaren openstaan, waar de verwachting zou zijn dat deze posities al afgelopen zouden zijn. Zo staat er over 2020 en 2021 nog een vordering open van circa € 0,2 miljoen op een drietal gemeenten en is er nog sprake van een schuld van circa € 0,2 miljoen op één gemeente. Wij vragen aandacht voor het tijdig afstemmen en afrekenen van deze posities met de deelnemende gemeenten, om discussie met gemeenten op een later moment te voorkomen.

Monitoring balansposities

De overlopende balansposities binnen Tominggroep zijn relatief beperkt in omvang en beperken zich tot afrekeningen in het kader van de WSW-subsidie, nog te ontvangen LIV bijdragen en diverse andere posten. Wij merken op dat de documentatie van deze posities niet in alle gevallen direct voorhanden was en dat er naar aanleiding van de controle ook diverse presentatie technische aanpassingen benodigd waren. Uiteindelijk is een vordering van circa € 27.000 ten laste van het resultaat afgewikkeld, omdat de oorsprong van de positie op korte termijn niet achterhaald kon worden. Wij hebben vernomen dat de actualisatie en onderbouwing van de overlopende posten als gevolg van de personele wisselingen gedurende het jaar onder druk heeft gestaan. Wij geven in overweging om de afgeboekte vordering nog verder te onderzoeken, om te voorkomen dat ten onrechte een vordering niet meer achterhaald en geïnd wordt. Deze positie is als onzekerheid meegenomen in onze foutenevaluatie.

Interne beheersing

Interne beheersing

Administratieve organisatie en interne beheersing Fraude

Administratieve organisatie en interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2022 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle van de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Voor de bevindingen naar aanleiding van de interim-controle verwijzen wij naar onze managementletter 2022.

In de managementletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2022 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover deze opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de directie en het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur dient hier toezicht op te houden. In de managementletter van 2022 adviseerden wij u om de bestaande frauderisicoanalyse met meer diepgang uit te voeren. Bij een gedegen analyse beoordeelt u op basis van uw primaire processen waar er eventueel gelegenheid bestaat om fraude te plegen. Met deze analyse kan worden bepaald of er voldoende interne-beheersingsmaatregelen getroffen zijn, dan wel of er gebieden zijn waar nog verbeteringen gerealiseerd dienen te worden. Voorts dient het algemene stelsel van interne-beheersingsmaatregelen te worden beoordeeld, waaronder vallen: het beschikken over een gedragscode, een klokkenluidersregeling en een aanspreekcultuur. Als algemeen bestuur heeft u de verantwoordelijkheid om toe te zien op de analyse hiervan en op de door het management in dit verband getroffen maatregelen.

Vanwege de hoge werkdruk (onder andere als gevolg van COVID-19 en vanwege diverse bijzondere dossiers) is er in de afgelopen jaren een lagere prioriteit gegeven aan het actualiseren van de interne frauderisicoanalyse. De geplande actualisatie heeft daarom nog niet plaatsgevonden.

Als accountant van Tomingroep hebben wij de verantwoordelijkheid om het risico te beoordelen dat de jaarrekening 2022 als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa, afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten. Wij hebben hiertoe een aantal werkzaamheden uitgevoerd, zoals:

- Het bespreken van het frauderisico met de directie en het financieel management.
- Het beoordelen van de zakelijke onderbouwing voor eventuele grote, eenmalige transacties.
- Het beoordelen van schattingen, met name ten aanzien van de waardering en de totstandkoming van de voorzieningen.
- Het toetsen van handmatige journaalposten en overige aanpassingen, ondersteund door data-analysetechnieken.

Hoewel wij benadrukken dat het beoordelen van de interne beheersing van Tomingroep in relatie tot het frauderisico niet tot de scope van onze opdracht en verantwoordelijkheid behoort, vermelden wij dat ons tijdens de controle van de jaarrekening 2022 geen aanwijzingen voor fraude zijn gebleken dan wel gemeld.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Controleverklaring
Onafhankelijkheid
Naleving van wet- en regelgeving
Claims en procedures
Proces jaarrekeningcontrole
Disclaimer

Controleverklaring

Wij zijn voornemens de jaarrekening 2022 van Tomingroep van een goedkeurende controleverklaring te voorzien. Met ingang van boekjaar 2022 is het, op basis van de nieuwe richtlijn van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, verplicht voor wettelijke controles (op grond van de Wta) om in de tekst van de controleverklaring te rapporteren over de onderwerpen 'fraude' en 'continuïteit'. De controle van de jaarrekening van Tomingroep betreft geen wettelijk vereiste jaarrekeningcontrole op basis van de Wta. Vanwege de wettelijke taak van Tomingroep, het type organisatie en de maatschappelijke relevantie van de onderwerpen 'fraude' en 'continuïteit', hebben wij ook in de controleverklaring van Tomingroep gerapporteerd over beide onderwerpen.

Hiermee geven wij als accountant meer inzicht in de werkzaamheden die wij op het gebied van fraude en continuïteit hebben uitgevoerd. Dit heeft niet geresulteerd in aanvullende controlewerkzaamheden.

Wij geven onze controleverklaring af onder voorbehoud van goedkeuring van deze jaarrekening door het algemeen bestuur. Graag ontvangen wij daartoe een exemplaar van de goedgekeurde jaarrekening 2022. Mochten er nog wijzigingen in de definitieve versie hiervan worden aangebracht, dan verzoeken wij u ons hiervan in kennis te stellen. Wij dienen deze wijzigingen alsdan te beoordelen alvorens wij onze controleverklaring hierbij verstrekken.

Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) opgenomen in de "Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten". Deze voorschriften vormen een belangrijk onderdeel van het normenkader waaraan accountants moeten voldoen. De naleving hiervan is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van Tomingroep in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast. Deloitte kent een stelsel van maatregelen om dit te toetsen en vast te stellen. Er zijn geen zaken gebleken die duiden op persoonlijke, zakelijke of financiële relaties tussen teamleden van Deloitte en Tomingroep. Er zijn evenmin geschenken en persoonlijke uitgaven van gastvrijheid ontvangen of verstrekt boven de drempel van € 100.

Roulatie teamleden

Een te grote mate van vertrouwdschap kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant, wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen deze bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen. Het kan dan ook vereist zijn om teamleden te vervangen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om in het komende boekjaar teamleden bij Tomingroep te rouleren.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van het niet naleven van wet- en regelgeving waarover gerapporteerd zou moeten worden.

Claims en procedures

Door het management is bevestigd dat er geen sprake is van relevante claims of procedures richting Werkvoorzieningschap Tomingroep.

Overige onderwerpen

Controleverklaring
Proces jaarrekeningcontrole
Continuïteitsveronderstelling
Onafhankelijkheid
Naleving van wet- en regelgeving
Claims en procedures
Proces jaarrekeningcontrole
Disclaimer

Proces jaarrekeningcontrole

De jaarrekeningcontrole is d.d. 20 februari 2023 aangevangen; conform afspraak werd ons toen de eerste conceptjaarrekening ter beschikking gesteld. Wij merken op dat het aantal benodigde correcties in de jaarstukken van 2022 hoger lag dan in de afgelopen jaren. Uit de tussentijdse evaluatie met het management blijkt dat er als gevolg van de wisselingen binnen de financiële functie historische kennis verloren is gegaan, zodat er gedurende de controle nog zaken uitgezocht en gecorrigeerd moesten worden. Daarnaast vernamen wij dat functionaliteiten van de huidige financiële systemen nog niet volledig ondersteunend zijn aan een efficiënt rapporteringsproces. Hiervoor geldt dat voorbereidingen voor de vervanging van het financieel systeem in voorbereiding is. De openstaande posities binnen de financiële functie zijn inmiddels grotendeels ingevuld, maar de historische kennis van de organisatie dient nog verder te worden opgebouwd. Als gevolg van het grotere aantal correcties en uit te zoeken posten was de controle ook tijdsintensiever dan in de afgelopen jaren. Wij zullen het jaarrekeningproces evalueren met het financieel management, zodat er lering uit kan worden getrokken, in voorbereiding op het jaarrekeningproces van Tomingroep B.V., dat later dit voorjaar zal plaatsvinden. Los van de procesmatige verbeteringen die nog te realiseren zijn, was er dit jaar, evenals in de afgelopen jaren, sprake van een constructieve samenwerking.

Disclaimer

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor de directie, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van Tomingroep. Gezien het vertrouwelijk karakter van dit verslag mag het niet geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of worden aangehaald zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming. Indien dit zonder onze toestemming toch gebeurt, aanvaarden wij hiervoor geen verantwoordelijkheid en/of aansprakelijkheid.

Hoewel wij van mening zijn dat de in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen, die wij gedurende het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden hebben geconstateerd, uw aandacht behoeven, is het geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken. Daarnaast zijn wij ook niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. De conclusies, opinies of opmerkingen in dit verslag dienen te worden gelezen in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 als geheel en niet als een afzonderlijke opinie over het systeem van interne beheersing van Tomingroep en de werking daarvan.

Bijlagen

Bijlage 1

Niet-gecorrigeerde fouten

De volgende niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden groter dan de rapportagetolerantie zijn gedurende onze werkzaamheden vastgesteld.

Aard van de fouten	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout		
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	N.v.t.	N.v.t.
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	N.v.t.
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/Fido/etc.)	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	

Bijlage 1

Niet-gecorrigeerde fouten

De volgende niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden groter dan de rapportagetolerantie zijn gedurende onze werkzaamheden vastgesteld.

	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Onzekerheid rechtmatigheid betreft tevens getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
Onzekerheid rechtmatigheid is per saldo ook een onzekerheid inzake getrouwheid	27	27
(Sub)totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	27	27
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	N.v.t.	27
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-staatssteun)	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid	N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de controle rechtmatigheid	27	

Aard van de toelichtingsafwijkingen

Wij hebben van het management een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het management het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en derhalve niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het management heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde fouten.

Bijlage 2

Gecorrigeerde fouten

De tabel hierna bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde fouten groter dan de rapportagetolerantie en andere door het management gecorrigeerde fouten (rechtmatigheidsfouten worden absoluut weergegeven).

	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Feitelijke afwijkingen		
In de conceptjaarrekening was het uitgekeerde bedrag van het vermogen aan de gemeente Weesp te hoog opgenomen. Deze omissie is met de gemeente Amsterdam afgestemd en terugbetaling van het teveel betaalde bedrag zal naar verwachting op korte termijn plaatsvinden. <u>Wel resultaatimpact.</u>	89	89
In de conceptjaarrekening was de LIV bijdrage in mindering gebracht op de loonkosten, in plaats op de sociale lasten waar deze normaliter gepresenteerd wordt. <u>Geen resultaatimpact.</u>	423	423
In de conceptjaarrekening was de te betalen uittredingsvergoeding gepresenteerd als crediteur, terwijl dit geen normale crediteur betreft. <u>Geen resultaatimpact.</u>	668	668
In de conceptjaarrekening waren schulden uit hoofde WSW-subsidie van de ene gemeente ten onrechte gesaldeerd met vorderingen van andere gemeenten. <u>Geen resultaatimpact.</u>	162	162
In de conceptjaarrekening waren diverse baten abusievelijk gepresenteerd over de overige bedrijfskosten. <u>Geen resultaatimpact.</u>	52	52
In de conceptjaarrekening waren de loonkosten te hoog weergegeven doordat de doorbelasting van de loonkosten van de secretaris uit de BV niet was gesaldeerd met de doorbelasting aan de gemeenten. <u>Geen resultaatimpact.</u>	23	23
In de conceptjaarrekening waren diverse overlopende activa posten op een andere wijze gepresenteerd dan in de definitieve jaarrekening van 2021. In de definitieve jaarrekening is dit consistent gemaakt om een betere vergelijking mogelijk te maken. <u>Geen resultaatimpact.</u>	1.466	1.466
In de conceptjaarrekening is als gevolg van een foutieve correctie een verschuiving ontstaan tussen de overige bedrijfskosten en de kosten begeleid werken. <u>Geen resultaatimpact.</u>	47	47

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichtingen of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.